

Lelki egészségvédelem — egészségnevelés

Tudományos tanácskozás Szegeden

Tegnap, csütörtökön délután a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola dísztermében megkezdődött az országos tudományos konferencia, mely két napon keresztül a lelki egészségvédelem, az egészségügyi szakoktatás és az egészségnevelés egymással összefüggő témaköréivel foglalkozik.

A Csongrád megyei KÖJÁL egészségnevelési, valamint a Csongrád megyei tanács vb egészségügyi osztálya és az OTKI egészségügyi főiskolája közös szervezésében megrendezett tanácskozás résztvevőit dr. Kajári Irén, a Csongrád megyei KÖJÁL főigazgató-helyettese köszöntötte, köztük dr. Végh Gyulát, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának osztályvezető-helyettesét és Bányné dr. Birkás Mária-t, a Szeged megyei városi tanács elnökhelyettesét.

Az idén hetedik alkalommal megrendezett tanácskozást a Csongrád megyei tanács képviselőtársaságának elnöke dr. Péter Szilveszter nyitotta meg. Hangsúlyozta az orvostudomány, a pszichológia és a pedagógia komplex elméleti és gyakorlati tevékenységét, a lelki egészségvédelemben. Az Egységügyi Minisztérium képviselőtársaságának elnöke Stipkovich Simonné, köztársasági konferencián részt vevő orvosokat, psi-

chológusokat és pedagógusokat, akiknek szegedi tapasztalatait a konferencia résztvevőjei segíti majd az egészségnevelés és -kultúra színvonalának emelésére. A megnyitónak utolsó hozzászólójaként professzor dr. Karsdorf Gerhardt, a hallei egyetem tanára hangsúlyozta, a konferencia központi témájával választott lelki egészségvédelem aktualitását és az e területen folytatott nemzetközi tudományos együttműködés fontosságát.

A konferencia délelőtti plenáris ülésén folytatódott, melyen elsőként dr. Kaposvári Júlia, a Magyar Vöröskereszt Országos Központjának főtitkárhelyettese tartott előadást az egészségnevelés jelenlegi gondjairól és azokról a társadalmi változásokról, melyek megkövetelik egészségkultúránk ma még alacsony színvonalának emelését. Olyan hosszú távú tervekre van szükség — mondotta —, melyek az egészségnevelés várható eredményeit előre jelzik, s melynek megvalósításában valamennyi egészségügyi, oktatási és közművelődési intézmény részt vesz.

A társadalmi méreteket öltő pszichés betegségek fokozott megelőzéséről, a lelki egészségvédelem világszerte előtérbe került kérdéseiről tartott előadást dr. Székely Lajos főiskolai ta-

nár, az OTKI Pedagógiai Intézetének igazgatója. Kiemelte az egészségnevelés fontosságát, a személyiség lelki harmóniájának kialakításában, megtartásában és az emberi kapcsolatok problémamentességének elérésében.

Dr. Szilárd János egyetemi tanár, a SZOTE Ideg- és Elmeklinikájának igazgatója a beteg és a gyógykezelő kapcsolatáról szövegezte. A klaszszikus orvos-beteg viszony megváltozása az új betegellátási módszerek — mindelelőtt az egészségügyi csoportmunka — megszületésének a következménye. Nehezebb az ideális kapcsolat kialakítását az a tény, hogy a gyógykezelésre szoruló emberek ma már nem egyetlen orvoshoz fordulnak problémáikkal, s a kollektív bizalom megvalósítása napjainkban még nem vált általánossá. A betegekkel kialakítandó eredményes viszony létrejöttének másik gátló tényezője: az egészségügyi dolgozók pszichológiai ismereteinek hiánya.

A plenáris ülés Elekes Attila főiskolai adjunktus referátumával zárult, mely a társkapcsolatok és a lelki egészség összefüggéseit elemelte.

Az előadások elhangzása után két szekcióban folytatódott a tudományos konferencia. A témák szerinti megbeszéléseken a devians magatartásmódok elleni küzdelemről és az emberek közötti kapcsolatokról lelkisegélynevelésről cseréltek eszmét a szakemberek. A délutáni szekcióülésen pedig a lélekgyógyítás gyakorlati módszereinek bemutatására került sor. A két napos tanácskozás ma folytatódik.

K. K.

Módosították a magyar-jugoszláv közlekedési egyezményt

Csütörtökön Szegeden, a Tisza Szálló tükörtermében Urbán Lajos közlekedés és postaügyi minisztériumi államtitkár, valamint partnere, Dusan Ljumovics, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság szövetségi közlekedési és postaügyi bizottságának elnökhelyettese aláírta az országaink közötti tehergépjárművekkel végzett áruforgalomra és az ezzel kapcsolatos vámjelöléseket szabályozó, 1962-ben kötött egyezmény módosításáról és kiegészítéséről szóló megállapodást.

A módosított az tette szükségessé, hogy az elmúlt

húsz évben az országaink közötti kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok nagy mértékben fejlődtek. Mindkét irányban megnőtt a tranzit- és a kishatár-áruforgalom. A most aláírt dokumentumban ezért mindkét állam érdekeit figyelembe véve újra szabályozták az áruszállítási tranzit-engedélyek kiadását. A Genfben 1975-ben megkötött TIR-egyezmény rendelkezéseinek megfelelően korszerűbb alapokra helyezték az áruk vámkezelését. A korábbihoz képest javították a személyszállító autóbuszok közlekedésének feltételeit is. (MTI)

Odesszai vendég Csongrád megyében

Odesszából érkezett látogatót köszöntöttek tegnap Szegeden. Alexandr Grigorjevics Lobunec, a közgazdasági tudományok doktora, az Odesszai Állami Mecsnyikov Egyetem tanácsvezetője érkezett Csongrád megyébe, a két megye, illetve Odessza és Szeged testvéri együttműködése jegyében. Ezzel is folytatódik a sokéves, közös politikai, mozgalmi, kulturális és tudományos munkák, az időszaki tapasztalatok kölcsönös cseréje.

Vendégünk — aki már többször járt hazánkban és megyénkben is, és nagyra értékeli az itt folyó gazdasági munkát — látogatásának első napján délelőtti két helyen, a szegedi Tápió Házipari Szövetkezetben és a Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalatnál járt. Délután pedig a megyei pártbizottság székházában beszélgetést folytatott dr. Komócsin Mihállyal, az MSZMP KB tagjával, a megyei pártbizottság első titkárával. Egyebek mellett szó esett a szegedi

József Attila Tudományegyetem, valamint az odesszai Mecsnyikov egyetem közötti több éves tudományos együttműködéséről, annak eredményeiről. A megbeszélést követően az odesszai közgazdász tudós a megye vezető pártmunkásai előtt — a pártbizottság tanácstermében — előadást tartott az időszaki közgazdasági kérdésekről, a szovjet népgazdaságról, annak legfontosabb mai jellemzőiről, céljairól. Helyet kapott előadásában Odessza terület mai gazdasági körülményeinek feladatának és szerepének ismertetése is.

Odesszai vendégünk a következő napokon üzembe, termelőszövetkezetbe látogat. Előadást tart — a JATE politikai gazdaságtan tanszéke és a Magyar Közgazdasági Társaság Csongrád megyei csoportja szervezésében — időszaki közgazdasági kérdésekről. Megbeszélést folytat a szegedi és az odesszai egyetem és az érintett tanszék együttműködéséről, a JATE vezetőivel.

Egyesületek, célok, gazdaságpolitika

Interjú dr. Fejes Pállal, az MTESZ Csongrád megyei szervezetének elnökével

Az MTESZ-ről mind többet hallani: csaknem vajaszolnival tudják, ha csak címszavakban is, de felsorolnám: melyek ezek a gazdaságpolitikai programok? A megyében nagy hangsúlyt kapott a hatodik ötéves terv időszakában az ipar és mezőgazdaság energiaszerkezetének átalakítása, a hulladékok hasznosítása, valamint a geotermikus energia ésszerű felhasználása. Ugyanígy óriási feladatok várnak az anyag- és készletgazdálkodás jelenlegi áldatlan állapotának felszámolásában ügyködőkre. Támogatnunk kell mindazokat, akik a termelési struktúra fejlesztését szolgáló műszaki, kutatási tevékenységet segítik, az új, gazdaságosabb megoldásokat terjesztik, akik a központi fejlesztési programokhoz, ahogy azt a vidéken dolgozó szakemberektől el lehet várni, csatlakoznak, a feltételek biztosításában közreműködnek.

— Egyszóval a műszaki és természettudományos beállítottságú értelmiséget...

— Az MTESZ, mivel összefoglalja a műszaki és természettudományos végzettséggel rendelkező szakembereket, egyben segíti is őket az új feladatok végrehajtásában. Szaktudásuk gyarapítása, tájékozottságuk javítása érdekében „központilag” szervezi az aktuális gazdaságpolitikai feladatok „tudatosítását”. A szövetség vizsgálja továbbá azokat a körülményeket és feltételeket, amelyek a szakemberek munkájának eredményességét, szellemi potenciáljuk hasznosításának fokát befolyásolják. Figyelemmel kísérjük az értelmiségnek a hivatásbeli és társadalmi munkában elért eredményeit, kiemelkedő teljesítményeit. A mi dolgunk még az is, hogy kezdeményezzük az innováció folyamatában részt vevők egységes szemléletének kialakítását. Ennek érdekében például a közgazdasági értelmiség soraiban a műszaki, a műszaki értelmiség esetében pedig a közgazdasági szemlélet erősítése szükséges.

— Az innováció témájánál maradván: köztudott, hogy Magyarország számára létkérdéssé vált, mekkorán lép a nyolcvanas években a természetszerkezetváltás, a gyorsaság, a rugalmasság, valamint a kutató-fejlesztő munka terén. Az innováció, s nemcsak az ipar, hanem az egész magyar társadalom megújulási képessége mindent meghatároz majd. Mi erről a személyes véleménye, „MTESZ-es” tapasztalatok alapján?

— Az ötlet, innováció, újítás, szabadság, „valóság” válsági folyamatának nehézségeit, okait és ezek elhárításának módjait sokszor és igen értelmesen elemezték és leírták. A jelek azonban arra vallanak, hogy „kormány” szinten senki sem vonta le a szükséges következtetéseket, nem hoztak megfelelő határozatokat — és mivel ilyenek nincsenek, nem kell ellenőrizni sem, vajon sikerült-e valahol előbbre lépni. Szerintem ott tartunk ma is, ahol egy (vagy több?) évtizede, és tettek helyett újabb hajlunk arra, hogy a témát túlbeszéljük.

Súlyos jégkárokat jelentettek a nyugati országrészekből: Kóny, Bósárkány, Bogyoszóvár, Szil, Bogyoszó, Mihályi és Beled környékéről. Több helyütt a jégverés olyan pusztítást okozott, hogy ki kell szántani a növényzetet. Károkat keletkeztek a háztáji gazdaságokban is.

— Hogy a kérdésre válaszolni tudjak, ha csak címszavakban is, de felsorolnám: melyek ezek a gazdaságpolitikai programok? A megyében nagy hangsúlyt kapott a hatodik ötéves terv időszakában az ipar és mezőgazdaság energiaszerkezetének átalakítása, a hulladékok hasznosítása, valamint a geotermikus energia ésszerű felhasználása. Ugyanígy óriási feladatok várnak az anyag- és készletgazdálkodás jelenlegi áldatlan állapotának felszámolásában ügyködőkre. Támogatnunk kell mindazokat, akik a termelési struktúra fejlesztését szolgáló műszaki, kutatási tevékenységet segítik, az új, gazdaságosabb megoldásokat terjesztik, akik a központi fejlesztési programokhoz, ahogy azt a vidéken dolgozó szakemberektől el lehet várni, csatlakoznak, a feltételek biztosításában közreműködnek.

— Az MTESZ a jelenlegi felépítésével képes-e a még nagyobb feladatoknak eleget tenni?

— Az MTESZ jelenleg 27 tagyesületet fog össze a megyében, körülbelül — hisz erről pontos adatok nem lehetnek — 10 ezer embert. Valamennyi tagyesület éli a maga önálló életét, saját munkatervét, saját szakmai profiljának megfelelően. A titkárok számára havonta értekezletet tartunk, aktuális problémákat beszélünk meg. Működik továbbá az elnökség, 30—35 fővel, ennek van egy 15—20 fős számláló végrehajtó bizottsága, valamint létezik az ügyvezető operatív bizottság (elnök, vagy alelnök, titkár, szervező titkár). Ez természetesen mindenki társadalmi munkában látja el a feladatát.

Mit tehetünk? Diktálni nem lehet a tagyesületeknek, legfeljebb ajánlásokat fogalmazhatunk meg. Ebből következik, hogy a számunkra sincs jogunk, Hiányzik tehát a visszacsatolás, az információk egyszéles áramlása alulról felfelé — és fordítva. Amit itt tenni lehetne, az az, hogy az előterjesztések, javaslatok sorsáról valahogy tájékozódni kellene. A visszajelzések nélkül az MTESZ-szervezet légtérben tevékenykedik. Meggyőződésem, hogy fizetett alkalmazottakkal sokkal komolyabb munkát tudnánk végezni. A társadalmi munkásokról fizetett alkalmazottakra való áttérés azonban olyan strukturális változásokat kívánna meg az MTESZ egész felépítésében, ami a jelenlegi helyzetben valószínűleg megvalósíthatatlan, és talán nem is célszerű. Úgy látom, hogy a visszacsatolások fontosságáról és szükségességéről mások is egyre inkább meggyőződnek... és átmenetileg ez is javulást hozhat az MTESZ-szervezet munkájában.

— Ez a dolgok egyik oldala. Hogyan lehetne a tagyesületekben végzett gazdaságpolitikai munka módszereit továbbfejleszteni?

— Sokféleképpen. Részt kellene például venni a gazdaságpolitikai döntéseket igénylő kérdések feltárásiában, a döntések előkészítésében. Nem ártana komplex munkabizottságokat alakítani több tagyesület tevékenységét érintő témában? A legfontosabb gazdasági kérdésekkel foglalkozik a Szegedi Akadémiai Bizottság, velük jó lenne együttműködni, úgyis az OMF-vel a felsőfokú oktatási intézményekkel, a külföldi kutatóintézetekkel. A nagy rendezvények programját (műszaki hónap, közgazdasági napok stb.) pedig, mint eddig is, szoros kapcsolatba kell hozni az aktuális gazdaságpolitikai kérdésekkel — hangsúlyozta befejezősül dr. Fejes Pál.

Fekete Klára

Híradástechnikai berendezések a fejlődő országoknak

A Budavox, együttműködve ipari partnereivel, gyakran nyújt be ajánlatot külföldön, elsősorban a fejlődő országokban kiírt versenytárgyalásokon. Eppen a napokban kaptak újabb hárommillió dollár értékű megrendelést az egyik közép-keleti országból különböző híradástechnikai berendezések exportjára. A termékek kétharmadát még az idén leszállítja a Budavox.

A fejlődő államok fontos piacai a Budavox-nak, hiszen a szocialista országok mellett zömében ott keresettek a magyar híradástechnikai gyártmányok. Legfontosabb vevők egyébként közel-keleti és afrikai cégek.

Viharkárok

Az Állami Biztosító Heves, Pest, Győr-Sopron, Vas, Veszprém és Fejér megyei fiókjaihoz csütörtökön már a kora reggeli órákban tömegesen érkeztek bejelentések az éjszakai viharok okozta károkról. Az erős szél kéményeket döntött le, fák zuhanhattak autókra, kerítésekre, épületekre, továbbá nagyon sok ablak- és ajtóüveg tört be. A Balaton partján sok nyaraló megrongálódott, s a háztetőt helyenként néhány méterrel arrébb repítette a szél. A hegyekből lezúduló

víz és a legördülő kövek jelentős károkat okoztak az épületekben és a parkolóautókban. Több helyen kisebb-nagyobb tüzek keletkeztek a villámcsapások miatt. Súlyos jégkárokat jelentettek a nyugati országrészekből: Kóny, Bósárkány, Bogyoszóvár, Szil, Bogyoszó, Mihályi és Beled környékéről. Több helyütt a jégverés olyan pusztítást okozott, hogy ki kell szántani a növényzetet. Károkat keletkeztek a háztáji gazdaságokban is.